

**UCHWAŁA NR XXXIX/240/21
RADY GMINY W BĘDZINIE**

z dnia 29 lipca 2021 r.

w sprawie absolutorium dla Wójta Gminy Będzino z tytułu wykonania budżetu gminy za rok 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 4 i art. 28a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020 r., poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 271 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2021 r. poz. 305.), oraz Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 572) po zapoznaniu się z:

1. Raportem o stanie Gminy za 2020 r.;
2. Sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Będzino za 2020 r.;
3. Sprawozdaniem finansowym Gminy Będzino za 2020 r.;
4. Opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej o sprawozdaniu z wykonania budżetu;
5. Informacją o stanie mienia Gminy Będzino;
6. Stanowiskiem Komisji Rewizyjnej;
7. Opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej o wniosku Komisji Rewizyjnej.

Rada Gminy w Będzinie uchwala, co następuje:

§ 1.

Nie udziela się Wójtowi Gminy Będzino **absolutorium** z tytułu wykonania budżetu za rok 2020.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
w Będzinie

Andrzej Nożykowski

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 271 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305) organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje uchwałę w sprawie absolutorium dla wójta po zapoznaniu się ze:

- 1) sprawozdaniem z wykonania budżetu gminy;
- 2) sprawozdaniem finansowym;
- 3) opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej;
- 4) informacją o stanie mienia gminy;
- 5) stanowiskiem Komisji Rewizyjnej.

Rada Gminy może żądać przedłożenia przez wójta dodatkowych wyjaśnień odnoszących się do w/w dokumentów. Tryb głosowania powinien być jawny. Zgodnie z art. 28a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, uchwałę w sprawie absolutorium rada gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady. Rada dokonując oceny wykonania budżetu powinna czynić to w sposób kompleksowy, odnosząc się do całości wykonania planu finansowego jakim jest budżet, nie zaś koncentrować się jedynie na wybranych elementach. Zgodnie z ukształtowanym orzecznictwem nieudzielenie absolutorium z przyczyn innych niż z tytułu wykonania budżetu stanowi istotne naruszenie prawa.

Zarządzeniem Nr 214/2021 z dnia 31 marca 2021 roku Wójt Gminy Będzino przekazał sprawozdanie z wykonania budżetu gminy Będzino za 2020 rok wraz z informacją o stanie mienia. Uchwałą nr XXVIII.160.Z.2021 z dnia 23 kwietnia 2021 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie – wyraził pozytywną opinię o przedłożonym przez Wójta Gminy Będzino sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Będzino za 2020 r.

Na posiedzeniach, w dniach 6 i 9 lipca 2021 r. Komisja rewizyjna Rady Gminy w Będzinie dokonała analizy przedstawionych sprawozdań i sporządziła wnioski w sprawie nieudzielenia Wójtowi Gminy Będzino absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2020 rok. Uchwałą nr L.235.Z.2021 z dnia 21 lipca 2021 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie pozytywnie z zastrzeżeniem zaopiniował wniosek Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Będzinie w sprawie absolutorium z tytułu wykonania budżetu za rok 2020.

Budżet Gminy Będzino na 2020 rok uchwalony uchwałą Nr V/115/19 z dnia 30 grudnia 2019 roku po stronie dochodów stanowił kwotę 55.277.711,14 zł, w tym dochody bieżące 47.962.220,45 zł, dochody majątkowe 7.315.490,69 zł a po stronie wydatków kwotę 58.771.822,81 zł, w tym wydatki bieżące 47.101.858,62 zł, wydatki majątkowe 11.669.964,19 zł.

Deficyt w kwocie 3.494.11,67 zł planowano pokryć przychodami pochodzącymi z emisji obligacji długoterminowych.

W okresie sprawozdawczym dokonano zmian budżetu w 13 uchwałach podjętych przez Radę Gminy i w 12 zarządzeniach wydanych przez Wójta Gminy.

W związku z powyższymi zmianami dochody budżetu zwiększyły się o kwotę 232.673,68 zł i ostateczna kwota dochodów stanowi 55.510.384,82 zł w tym dochody bieżące 49.042.302,31 zł, dochody majątkowe 6.468.082,51 zł.

Po stronie wydatków zmniejszono plan o 7.168.354 zł, które po zmianie stanowią 51.603.468,81 zł, w tym wydatki bieżące 47.141.745,89 zł, wydatki majątkowe 4.461.722,92 zł (zmniejszone w stosunku do planu o 7.208.241,27 zł).

Planowana nadwyżka budżetu w 2020 roku w kwocie 3.906.916,01 zł została przeznaczona na spłatę zaciągniętych kredytów w wysokości 3.840.916,01 zł i wykup papierów wartościowych 66.000,00 zł.

Stan zadłużenia Gminy Będzino na dzień 31.12.2020 r. z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wyemitowanych obligacji wynosi 12.281.076,01 zł

Dochody bieżące wykonano w 98,07 %, a dochody majątkowe w 61,75 %. Na ich wykonanie znaczący wpływ mają dochody w działach: 756, 852.

Wykonanie dochodów ogółem na poziomie 98,07 % jest proporcjonalne w odniesieniu do czasookresu, jednak w niektórych składnikach dochodów wykonanie jest niższe lub wyższe od 100 %. Największa rozbieżność pomiędzy planowanymi dochodami a osiągniętymi miała miejsce w dziale 900. Była ona spowodowana tym, że w dziale nastąpił niski poziom egzekucji zaległości oraz niewłaściwe planowanie dochodów z tego działu. Zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynoszą aż 437.074.36 zł. W stosunku do roku 2019 nastąpił wzrost należności wymagalnych – 3.378.800,37 zł, co stanowi wzrost o 108.064, 62 zł, potwierdza to niski poziom egzekucji należności.

Planowane wydatki na 2020 rok stanowiły ogólną kwotę 51.603.468,81 zł a wykonano je w kwocie 49.032.992,70 zł, co stanowi 95,02 % planu.

Z analizy wykonania wydatków w poszczególnych działach widać, że kształtuje się od 0 % w do 100% .

Największy udział wydatków w budżecie gminy ponad 32,45 % stanowi dział 801 oświata i wychowanie, następnie rodzina – dział 855, transport i łączność – dział 600, opieka społeczna– dział 852, oraz administracja publiczna dział – 750.

Z analizy zestawienia wynika, że wykonanie wydatków jest na poziomie 95 %, wydatki te są proporcjonalne do analizowanego czasookresu, w tym wydatki bieżące zostały wykonane w 95 % planu, natomiast wykonanie wydatków majątkowych w 95,22 %.

Komisji Rewizyjnej nie udzielono niezbędnych wyjaśnień, ani nie okazano wszystkich potrzebnych dokumentów do analizy wykonania wydatków za 2020 rok. Wobec tego wszystkie rozbieżności, które nie zostały racjonalnie wyjaśnione komisja traktuje jako niezasadne.

Komisja Rewizyjna uważa, że nie ma racjonalnych powodów zaniechania realizacji zadania pn. „Festiwal pszczoł wydarzeniem aktywizującym mieszkańców gminy Będzino oraz obszarów zdegradowanych-modernizacja i doposażenie budynku w celu utworzenia Centrum Aktywności Strachomina ze strefą aktywności sportowej wraz z przebudową połączenia drogowego Strachomino – Tymień”, a Rada Gminy stwierdza brak obiektywnych przyczyn rezygnacji z tego projektu. Wartość projektu to 1.668.019,77 zł, a przyznane Gminie Będzino dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 wynosiło aż 1.076.871,09 zł, środki z budżetu Gminy 591.148,68 zł.

Komisja Rewizyjna obawia się o prawidłową realizację „Przebudowa i remont drogi od węzła Borkowice na odcinkach Borkowice – Śmiechów – Kładno – Pleśna w zakresie powiązania z istniejącą drogą krajową nr 11 oraz planowaną drogą ekspresową S6 – etap I:przebudowa drogi Borkowice, Śmiechów współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 Oś Priorytetowa V Zrównoważony Transport, Działanie 5.3 Budowa i przebudowa dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) w ramach Strategii ZIT dla Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego, na dzień 31.12.2020 r. ze względu na niski stopień realizacji zadania. Komisja zwraca uwagę na brak realizacji zadania pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Strzeżenice”, zadanie dofinansowane ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Na dzień 31.12.2020 r. stopień realizacji zadania wynosi 0%.

Gmina Będzino w roku 2020 otrzymała środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości 1.123.031,00 zł. Podczas XXIII Sesji Rady Gminy w Będzinie w dniu 17 lipca 2020 roku Rada Gminy w Będzinie szeroko omawiała projekt uchwały w sprawie zmian w budżecie Gminy Będzino. W niniejszym projekcie uchwały Wójt zwiększył realizację inwestycji pn. Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kładno z kwoty 30 tys. zł do kwoty 1.431.000 zł. Na realizację powyższej inwestycji gmina pozyskała dotację ze środków krajowych budżetu Województwa Zachodniopomorskiego (budowa/modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych) w wysokości 220.207,89 zł (co stanowi ok 15% wartości inwestycji) , pozostałe środki miałyby być zabezpieczone w budżecie gminy. Rada Gminy w Będzinie biorąc pod uwagę rozpoczęte inwestycje i potrzebę zwiększenia ich dofinansowania, nierozstrzygnięte przetargi na realizację pozostałych planowanych inwestycji w 2020 roku oraz sytuację budżetową nie podjęła powyższej uchwały.

Wójt Gminy Będzino tego samego dnia w oparciu o art. 15zn pkt 1, 15 zo ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 568) wydał Zarządzenie nr 142/2020 wprowadzając powyższą inwestycję do budżetu – realizacja w roku 2020 - wbrew decyzji organu stanowiącego, wprowadzając jako źródło finansowania całe

należne dla Gminy środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych - w ocenie Komisji Rewizyjnej takie działanie Wójta stanowiło naruszenie art. 44 ustawy o finansach publicznych – w ww. okresie rozpoczęte były Inwestycje oraz podpisane umowy o dofinansowanie, których realizacja była zagrożona, np. „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Strzeżenice”.

Komisja Rewizyjna zwróciła uwagę na nieekonomiczne działania Wójta w zakresie wydawania publicznych środków na koncepcje odprowadzenia ścieków ze zlewni Tymień, pierwotny plan Wójta do oczyszczalni ścieków w Mielnie, aktualnie do Koszalina.

Przeanalizowano Informację o stanie mienia komunalnego gminy Będzino na koniec 2020 roku, do której komisja nie wniosła zastrzeżeń.

Biorąc pod uwagę powyższą analizę należy stwierdzić, że budżet Gminy Będzino za rok 2020 został wykonany nieprawidłowo pod względem gospodarności i celowości wydatków. Racjonalnego uzasadnienia nie znajduje również znaczna część niezrealizowanych wydatków inwestycyjnych. Rada Gminy uznaje, że wyżej opisane zadania budżetowe miały istotny wpływ dla społeczności lokalnej, dlatego niski poziom wydatków, brak wydatków w tych zadaniach, brak ich realizacji był działaniem niezgodnym z wolą Rady Gminy.

Realizacja zadań w Dziale 600 Transport i łączność w stosunku do Budżetu Gminy Będzino na 2020 rok przyjętego uchwałą Nr V/115/19 z dnia 30 grudnia 2019 roku wynosi niecałe 42%.

Komisja Rewizyjna wyraziła negatywną opinię o realizacji budżetu Gminy Będzino za rok 2020 i wystąpiła do Rady Gminy w Będzinie z wnioskiem o nieudzielenie absolutorium Wójtowi Gminy Będzino.

Rada Gminy w Będzinie wysłuchiwała ustnych wyjaśnień Skarbnika Gminy Będzino. Wójt, poinformowany o terminie posiedzenia rady, nie stawiał się na nie, reprezentował go Zastępca.

Na posiedzeniu Rady Gminy w Będzinie w dniu 29 lipca 2021 roku omówiono sprawozdania finansowe i umożliwiono radnym zabranie głosu w dyskusji nad tymi sprawozdaniami. Sprawozdanie z wykonania Budżetu Gminy Będzino nie odzwierciedla rzeczywistego i pełnego przebiegu wszystkich czynności faktycznych i prawnych składających się na wykonanie budżetu przez Organ wykonawczy. Budżet ten był wielokrotnie zmieniany z wniosku organu wykonawczego, co nie pozostało bez wpływu na realizację zadań majątkowych jednostki i oceniane musi być jako wynik błędnego planowania. W zmianach do budżetu daje się zauważyć: chaotyczność wprowadzanych zmian oraz brak pełnego monitoringu zwiększonych wpływów do budżetu, umożliwiającego dokonanie stosownych korekt budżetu w trakcie jego realizacji. Rada Gminy zwraca uwagę na niski poziom realizacji dochodów majątkowych, niski poziom egzekucji zaległości, niezrealizowane wydatki inwestycyjne, błędnie skalkulowaną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która spowodowała, że uzyskane w roku 2020 dochody z tych opłat były niższe o kwotę 302.274,03 zł niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Radni zadawali szereg pytań dotyczących realizacji sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2020, na które w większości nie otrzymali odpowiedzi. Rada Gminy w Będzinie, biorąc pod uwagę przebieg dyskusji oraz brak rzetelnych informacji i wyjaśnień, przychyliła się do wniosku Komisji Rewizyjnej o nieudzielenie absolutorium Wójtowi Gminy Będzino z tytułu wykonania budżetu Gminy Będzino za rok 2020.